

Instrukcja pobierania, przechowywania i transportu próbek do badań w Pracowni Immunogenetyki Układu HLA

Instrukcja dotyczy badań: typowania metodą genetyczną do badań na poziomie niskiej rozdzielczości, typowania metodą genetyczną do badań na poziomie wysokiej rozdzielczości, oznaczenia przeciwciał anty-HLA, wykonania próby krzyżowe przed przetoczeniem UKKP oraz przed przeszczepieniem komórek krwiotwórczych, wykonania testu limfocytotoksycznego.

1. Materiał do badań

Materiał pobierany jest poza RCKiK w Katowicach przez pracownika zleciennodawcy badań. Materiał należy pobrać w sposób nie zmieniający jego właściwości, do jednorazowych probówek w systemie zamkniętym, opatrzonych trwałą etykietą. Każdorazowo do pobranego materiału do badań należy dołączyć skierowanie na badanie do Pracowni Immunogenetyki układu HLA oraz w przypadku konieczności wykonania badania genetycznego zgody na przeprowadzenie badania genetycznego. Oba dokumenty dostępne są na stronie internetowej www.rckik-katowice.pl. Jedno skierowanie na badanie dotyczy wykonania jednego lub więcej badań u jednej osoby. Przed każdym pobraniem materiału do badań HLA należy sprawdzić tożsamość osoby (pacjenta) z dokumentem osobistym lub innym dokumentem ze zdjęciem i porównać z danymi wpisanymi na skierowaniu. Pobieranie materiału w zależności od rodzaju zleconych badań laboratoryjnych odbywa się zgodnie z wymaganiami podanymi w Tabeli 1.

Wymagane dane na etykiecie probówki:

- ◆ Dane pacjenta: imię i nazwisko (drukowanymi literami), numer PESEL, a w razie jego braku data urodzenia, data i godzina pobrania.
- ◆ W przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL: nazwa i numer dokumentu na podstawie, którego stwierdzono tożsamość pacjenta.

W przypadku braku probówek o określonej wyżej pojemności dopuszcza się pobranie materiału na dowolną ilość probówek z zachowaniem całkowitej objętości pobranego materiału $\pm 10\%$. Jeżeli zaistnieje inna potrzeba niż przewidziana w niniejszej instrukcji, można pobrać materiał na probówki o innej pojemności – po wcześniejszej konsultacji z pracownikiem PI. W przypadku wątpliwości co do stanu/jakości przysłanej próbki, laboratorium może odmówić wykonania badań lub wykonać je na odpowiedzialność zleciennodawcy (za jego zgodą) zamieszczając na sprawozdaniu z badania informację na ten temat.

Instrukcja pobierania, przechowywania i transportu próbek do badań w Pracowni Immunogenetyki Układu HLA

2. Przechowywanie i transport próbek do badań

Materiał do badania należy przelać do laboratorium niezwłocznie po pobraniu od pacjenta lub w przypadku badań tj. typowania HLA i oznaczenia przeciwciał anty-HLA metodą fluorymetrii przepływowej do 24 godzin od pobrania, i transportować zgodnie z zaleceniami zawartymi w tabeli 1. W sytuacji, kiedy próbki nie będą przewożone do RCKiK zaraz po pobraniu, należy je przechowywać w temp. od **+2 do +8°C**, nie dłużej niż 48 godzin. Materiał biologiczny do badania laboratoryjnego musi być przechowywany w warunkach uniemożliwiających jego uszkodzenie i zmianę jego właściwości.

Transport może odbywać się:

- Przez firmę uprawnioną do transportu medycznego – pobrany materiał transportować w torbie-lodówce zamykanej i oznakowanej jako „materiał zakaźny”
- Przez firmę kurierską uprawnioną do transportu medycznego – pobrany materiał transportować w paczce oznakowanej symbolem UN3373 „materiał zakaźny”.

Opakowanie transportowe powinno składać się z trzech elementów: opakowania pierwotnego (próbówka), opakowania pośredniego (szczelny i wodoodporny materiał) i opakowania zewnętrznego (pudełko kartonowe, styropianowe, koperta z wkładem bąbelkowym). Opakowanie pierwotne należy owinąć materiałem absorbującym – lignina, wata) w ilości zabezpieczającej wchłonięcie zawartości w przypadku uszkodzenia próbówki, umieszczone w zamkniętym, zabezpieczonym przed uszkodzeniem opakowaniu, oznaczonym jako opakowanie z materiałem potencjalnie zakaźnym. Na opakowaniu transportowym uwzględnić informacje określające szczególne warunki przechowywania i zabezpieczenia próbek do badań. Dokumenty dołączone do przesyłki powinny znajdować się na zewnątrz opakowania pośredniego. Jeżeli transportowane jest więcej próbek pochodzących od różnych pacjentów, każda próbówka powinna być zapakowana oddzielnie do indywidualnego opakowania pośredniego oraz zabezpieczona materiałem absorbującym, co uniemożliwi wzajemne zanieczyszczanie materiałów biologicznych.

Zlecone badanie	Materiał	Transport	Uwagi
Oznaczenie/identyfikacja przeciwciał anty-HLA metodą fluorymetrii przepływowej	1 probówka o pojemności 6 ml (1 x 6 ml) – krew pobrana na skrzep	Niezwłoczny transport w temperaturze otoczenia.	Do pobranego materiału do badań należy dołączyć skierowanie na badanie do Pracowni Immunogenetyki układu HLA.
Próba krzyżowa przed przetoczeniem UKKP oraz przed przeszczepieniem komórek krwiotwórczych (metoda LCT)	Pacjent/biorca: 1 probówka o pojemności 6 ml (1 x 6 ml) – krew pobrana na skrzep	Niezwłoczny transport w temperaturze otoczenia.	W przypadku konieczności wykonania próby krzyżowej szpital zobowiązany jest dostarczyć zamówienie na UKKP wraz z wymaganym w tabeli materiałem do badań do Działu Ekspedycji RCKiK w Katowicach najpóźniej do godziny 10:00 w dniu wykonania badania . Zamówienie składane jest do Działu Ekspedycji. Badanie wykonywane jest na podstawie zlecenia wewnętrznego dostarczanego z Działu Ekspedycji do Pracowni Immunogenetyki Układu HLA. W przypadku zamawiania składnika prosimy o kontakt z Działem Ekspedycji RCKiK w Katowicach.
Test Limfocytotoksyczny	Pacjent/biorca: 1 probówka o pojemności 6 ml (1 x 6 ml) – krew pobrana na skrzep Dopuszcza się odwirowanie i oddzielenie surowicy do opisanego pojemnika wtórnego (probówki, probówki typu eppendorf) przed dostarczeniem materiału do badań.	Niezwłoczny transport w temperaturze otoczenia.	Do pobranego materiału do badań należy dołączyć skierowanie na badanie do Pracowni Immunogenetyki układu HLA.
Typowanie metodą genetyczną do badań na poziomie niskiej rozdzielczości	2 probówki o pojemności 4 ml (2 x 4 ml) – krew pobrana na probówkę z EDTA	Brak granicznych. Zaleca się do 72 godz. transport w temperaturze otoczenia.	Do pobranego materiału do badań należy dołączyć skierowanie na badanie do Pracowni Immunogenetyki układu HLA oraz zgodę na przeprowadzenie badania genetycznego.
Typowanie metodą genetyczną do badań na poziomie wysokiej rozdzielczości	2 probówki o pojemności 8-10 ml (ok. 20 ml) – krew pobrana na probówkę z EDTA	Brak granicznych. Zaleca się do 72 godz. transport w temperaturze otoczenia.	Do pobranego materiału do badań należy dołączyć skierowanie na badanie do Pracowni Immunogenetyki układu HLA oraz zgodę na przeprowadzenie badania genetycznego.